

Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi

Artuklu Akademi

Cilt: 3 • Sayı: 2 • Yıl: 2016

ISSN: 2148-3264



Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Mardin Artuklu University Faculty of Islamic Sciences

Artuklu Akademi

Artuklu İslami İlimler Dergisi
Journal of Artuklu Academia

Cilt: 3 • Sayı: 2 • Yıl: 2016
ISSN: 2148-3264

Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Adına Sahibi
Owner on Behalf of Mardin Artuklu University Faculty of Islamic Sciences
Prof. Dr. Ahmet Ağırakça

Editör | Editor in Chief
Ahmet Ağırakça

Sayı Editörleri | Issue Editors
Yrd. Doç. Dr. Veysi Ünverdi, Doç. Dr. Ömer Bozkurt, Yrd. Doç. Dr. Eyüp Aktürk

Sekreteryaya | Secretary
Arş. Gör. Ferda Yıldırım, Arş. Gör. Yasin Akan, Arş. Gör. Ahmet Şimşek

Yayın Kurulu | Editorial Board *
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Akbaş, Yrd. Doç. Dr. Eyüp Aktürk, Yrd. Doç. Dr. Mehmet Alıcı,
Yrd. Doç. Dr. Birgül Bozkurt, Doç. Dr. Ömer Bozkurt, Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman Demirci,
Yrd. Doç. Dr. M. Ata Deniz, Yrd. Doç. Dr. Ali Karakaş, Yrd. Doç. Dr. Taha Nas,
Yrd. Doç. Dr. Hacer Şahinalp, Yrd. Doç. Dr. Maşallah Turan, Yrd. Doç. Dr. Veysi Ünverdi
* Soyadına göre alfabetik sıra | In alphabetical order

Yönetim Yeri | Head Office
Mardin Artuklu Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi
İletişim: Mardin Artuklu Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Üniversite Kampüsü,
Diyarbakır Yolu Üzeri, Artuklu/Mardin
Tlf: +90 482 212 42 20 Fax: +90 482 212 42 21
e-mail: artukluakademi@gmail.com - web: artukluakademi.artuklu.edu.tr

Dizgi ve Tasarım: Mustafa Akbaş

Baskı | Printing
Mardin Sesi Gazetecilik Matbaacılık Ltd. Şti.
13 Mart Mah. Özel İdare Müd. Ark. Sürücü Apt. No:3/B - Mardin
Tel&Fax: 0482 213 16 56 - 212 11 58 • www.mardinsesi.com.tr

Baskı Yeri ve Tarihi | Publication Place and Date
Mardin - Aralık 2016

Bu dergi  idealonline online kütüphane ve  İSLAM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ indeksleri tarafından taranmaktadır.

© Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi tarafından neşredilen Artuklu Akademi, yılda iki defa yayın yapan uluslar arası hakemli bir dergidir. Dergide yer alan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayımlanan yazılar izin alınmadan kısmen ya da tamamen başka bir yerde yayımlanamaz. | Journal of Artuklu Academia, which is published by Mardin Artuklu University, Faculty of Islamic Sciences, is a bi-annual international peer-reviewed journal. The all responsibility which is originated from articles and other texts, belongs to author of them. It is not permissible to publish all texts that published by journal partially or entirely.

Danışma Kurulu | Advisory Board

Alparslan Açıkgenç (Prof. Dr., Yıldız Teknik Ü.),
Ahmet Ağırakça (Prof. Dr., Mardin Artuklu Ü.),
Vecdi Akyüz (Prof. Dr., Marmara Ü.),
Ramazan Altıntaş (Prof. Dr., Necmettin Erbakan Ü.),
Kemal Ataman (Prof. Dr., Uludağ Ü.),
Bilal Aybakan (Prof. Dr., Marmara Ü.),
İrfan Aycan (Prof. Dr., Ankara Ü.),
Mehmet Bayraktar (Prof. Dr., Yeditepe Ü.),
Vecdi Bilgin (Prof. Dr., Uludağ Ü.),
Birgöl Bozkurt (Yrd. Doç. Dr., Mardin Artuklu Ü.),
Mehmet Ali Büyükkara (Prof. Dr., İstanbul Şehir Ü.),
İbrahim Çapak (Prof. Dr., İstanbul Ü.),
İhsan Çapcıoğlu (Doç. Dr., Ankara Ü.),
Bayram Ali Çetinkaya (Prof. Dr., İstanbul Ü.),
Şehmus Demir (Prof. Dr., Gaziantep Ü.),
Yaşar Düzenli (Prof. Dr., İstanbul Ü.),
Ahmet Erkol (Prof. Dr., Mardin Artuklu Ü.),
Zekeriya Güler (Prof. Dr., İstanbul Ü.),
Şinasi Gündüz (Prof. Dr., İstanbul Ü.),
Hayati Hökelekli (Prof. Dr., Uludağ Ü.),
Hakan Olgun (Doç. Dr. İstanbul Ü.),
Hanefi Özcan (Prof. Dr., Dokuz Eylül Ü.),
Metin Özdemir (Prof. Dr., Yıldırım Beyazıt Ü.),
Mehmet Sait Reçber (Prof. Dr., Ankara Ü.),
Necdet Tosun (Prof. Dr., Marmara Ü.),
Musa Yıldız (Prof. Dr., Gazi Ü.)

* Soyadına göre alfabetik sıra | In alphabetical order

İçindekiler | Contents

IX-X	Ahmet AĞIRAKÇA Editörden From Editor Altıncı Sayımızı Yayımlarken
	Makaleler Articles
01-40	Halit YEŞİLMEN Ethno-Dini Kimlik Açısından Mahallemiler The Mahallemies from an Ethno-Religious Identity Perspectiv
41-77	Mehmet Halit AYAR Şeyh Abdurrahman Sâmî Efendi'nin Nâme-i Muharrem'i Sheikh Abdurrahman Sâmî Efendi's Work Titled Nâme-i Muharrem
79-91	Ahmet ŞİMŞEK Zühd, Şiir ve Dil: İbn Malik ve el-Maksûr ve'l-Memdûd Adlı Eseri Asceticism, Poem and Lexicography: İbn Malik and His al-Maşsur va'l-mamdud
93-117	Haşim ÖZDAŞ Meala Firûz Adlı Kürtçe Meâlin Biçimsel ve Dilsel Tahlili Formal and Linguistic Analysis of Kurdish Meaning Named Meala Firûz
119-148	Mehmet Ata DENİZ محمد عطا دنيز مسلك المناسبة من طرق معرفة العلة: دراسة تحليلية İlletin Tespitinde Münâsebet Metodu: Detaylı Bir İnceleme Relationship Method in The Detection of Hidden: An Analytical Review

149-182



أيمن جاسم الدوري | Ayman Jassım ALDOORİ
المهارات التربوية في ضوء السنة النبوية

Hız. Peygamberin Sünneti Işığında Eğitim Becerileri
The Prophetic Mohammad's Guidance in Educational Skills



Kitap Tanıtımı | Review

185-189



Tahkik: Dr. Hâlid Ahmed el-Mullâ es-Süveydi
Tuhfetu'l-Fakir ilâ Sâhibi's-Serir (Yoksulun, Taht Sahibine Armağanı)

191-197



Yabancı Dil Öğretimi

198-202



Yayın ve Yazım İlkeleri



Editörden

6. Sayımıza başlarken

Üniversitelerin ve ilmi hayatın vazgeçilmez unsurlarından ve etki alanlarından birisi akademik dergilerdir. Dergilerimiz, meslektaşlarımızın göz nuru eser ve çalışmalarını sergileme imkânı buldukları, akademik yükselmelerde önemli etken olan makalelerini yayınlama alanı olarak gördükleri ve birbirimizin tecrübelerinden istifade ettiğimiz bir ürün sergileme/ilmi çalışmaların mekânı diyebileceğimiz çalışmalarımızdır.

Her üniversitenin bünyesinde yayınlanan bu akademik dergilerden birisi de Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi öğretim üyelerimizle birlikte yayınladığımız “Artuklu Akademi” dergimizin aksamadan yayın hayatını sürdürmesi bizi mutlu kılmaktadır. Üç yılını tamamlayan dergimizin uluslararası taranan dergiler içinde yer alacağına inanıyorum. Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından yayınlanan “Mukaddime” dergisinin gerekli şartları taşıdığı için “Ulakbim” tarafından taranmaya başlanması ve Türkiye’de yayımlanan yüzlerce Üniversite ve diğer akademik çevrelerin dergileri içinde ilk altmış dergi arasında yer alması bizi alabildiğince mutlu kılmıştır. Aynı şekilde “Artuklu Akademi”nin de aynı ilmî kaliteyi koruyarak en yakın zamanda taranan bir dergi olacağını ümit ediyorum.

Üniversitemizin akademik hayatında yenilikleri yakalayacağına inandığımızdan dolayı önümüzdeki 2017 ve 2018 yıllarını telif yılları olarak ilan ettik. Bu iki yıl içinde üniversitemizin bütün öğretim elemanlarının eserlerini üniversitemiz yayın evinde neşrederek yayın hayatımızı canlandırmanın yollarını arayacağız. Doktora ve Yüksek lisans tezlerimizin bu güne kadar yayımlanmamış olanlarını süratle yayımlayarak bu çalışmalarını akademik dünyamıza kazandıracacağız.

Artuklu Akademi ilk sayısından beri önemli makaleler neşrederek ilmi hayatımıza katkılarda bulundu. Aynı minval üzere devam ederek 6. sayısını yayınlama imkânını buldu. Bu sayımızda önemli çalışmaların olduğunu görüyor ve bunu gerçekleştiren değerli akademisyen kardeşlerimle iftihar ediyorum. Bu çalışmalarını sürdürerek özellikle doçentlik takdim eserleriyle yayın hayatımıza zenginlikler getirmelerini bekliyorum.

Dergimizin bu sayısı, Halit Yeşilmen’in sosyoloji alanında bölgemizle ilgili yaptığı bir çalışma olarak *Etno-Dini Kimlik Açısından Mahallemiler* isimli

makalesi; Mehmet Halit Ayar'ın Şeyh Abdurrahman Sâmî Efendi'nin *Nâme-i Muharrem'i* adlı makalesi; Ahmet Şimşek kardeşimizin Arap Dili ve edebiyatına dair ortaya koyduğu bir çalışması olan *Zühhd, Şiir ve Dil: İbn Malik ve el-Maksûr ve'l-Memdûd Adlı Eseri* adlı makalesi; Haşim Özdaş'ın ülkemizde yayımlanan yüzlerce meal içinde kürtçe mealin bir değerlendirmesi mahiyetinde olan *Meala Fîrûz adlı Kürtçe Mealin Biçimsel ve Dilsel Tahlili* adını taşıyan çalışması; Mehmet Ata Deniz hocamızın bir usul çalışması olarak *İlletin Tespitinde Münâsebet Metodu* adlı çalışması ve Ayman Jassım Al-Doorî'nin *Hz. Peygamberin Sünneti Işığında Eğitim Becerileri* adlı Arapça makalesi ile yepyeni bir muhteva kazanmış bulunmaktadır.

Dergimizin bu sayısının hazırlanmasında emeği geçen bütün öğretim elemanlarımıza, editör kurulundan Doç. Dr. Ömer Bozkurt, Yrd. Doç. Dr. Veysi Ünverdi ve Yrd. Doç. Dr. Eyüp Aktürk'e teşekkür ederim.

İslam medeniyetinin ihyasında telif hayatımızın ondört asırlık bu medeniyetin tarihinde büyük bir rol oynadığını biliyoruz. Vahye dayalı olan bu kitabî ve telif medeniyetin yeniden ihyasında bu çalışmaların önemi büyük olacaktır. Bunun için sürekli olarak bu medeniyetin halâ yazma eserlerde yatan muazzam ilmi verilerinin ortaya çıkarılmadan yeniden ayağa kaldırmasının mümkün olmadığını hep dile getirip duruyoruz. İslam'ın ve İslam medeniyetinin yeniden şahlanmasının bu çalışmalardan geçtiğini ve buna giden yegâne yolun bu telif çalışmaları olacağına inanıyor ve ilimle uğraşan bütün kardeşlerimizin ve hocalarımızın bu alanlardaki çalışmalarını her zaman ümitle bekliyoruz.

7. sayımızda buluşmak temennisiyle...

Prof. Dr. Ahmet AĞIRAKÇA